

Motion till riksdagen

1988/89:Sk58

av Görel Thurdin m.fl. (c)

med anledning av prop. 1988/89:137 om vissa regler vid fastighetstaxering

Inledning

Allmän fastighetstaxering av småhus skall äga rum år 1990. Beträffande denna taxering föreslås i den aktuella propositionen förändringar dels avseende vissa mätregler, dels avseende vissa organisatoriska frågor.

En utgångspunkt för centerns vidkommande inför den kommande skattereformen samt kommande fastighetstaxeringar år 1990 och 1992, är att boendekostnaderna inte får öka så kraftigt att enskilda människor försätts i ekonomiskt ohållbara situationer. De kommande fastighetstaxeringarna skall därför inte tillåtas slå igenom i en kraftigt ökad fastighetsbeskattning.

Mätregler

I propositionen föreslås förenklingar i mätreglerna inför 1990 års allmänna fastighetstaxering av småhus. Med anledning av tidigare erfarenheter anför föredragande statsråd, att det främst när det gäller hustyper med s.k. sluttningsvåningar behövs schabloniserade regler för att uppnå en mer rationell hantering av taxeringsförfarandet.

Med sluttningsvåning avses våning som dels ligger under mark, men vars golv utefter minst en fönsterförsedd fasad i huvudsak ligger i nivå med eller över omgivande mark. Det förfarande som skall schabloniseras avser vilken del som skall anses ligga ovan respektive under mark. Standardiseringskommissionens i Sverige tekniska nämnd har härvidlag föreslagit mätregler vilka föredragande statsråd ansluter sig till. Kommissionen föreslår att "beträffande våning i småhus, där omgivande mark ligger delvis över och delvis under våningens golvnivå skall den del som ligger högst 6 meter från yttervägg, vid vilken omgivande mark ligger under eller i nivå med golvet, jämföras med våning helt ovan mark. Resterande delar av våningen jämföras med våning helt under mark. Avståndet 6 meter mäts från ytterväggens insida och vinkelrätt mot densamma".

Centern anser att det kan finnas skäl att schablonisera mätreglerna för sluttningsvåningar, men boytan bör inte omfatta mer än ett normalt rumsdjup räknat från fönsterförsedd yttervägg, vid vilken omgivande mark ligger under eller i nivå med bostadens golv. Ett normalt rumsdjup kan knap-

past överstiga 5 meter. Därför bör boendeytan beräknas till 5 meter från nämnda väggs insida.

Detta bör ges regeringen till känna.

Mot. 1988/89
Sk58

Organisatoriska frågor m.m.

Antalet fastighetstaxeringsnämnder har under ett antal år nedbringats från 2 531 stycken vid 1981 års allmänna fastighetstaxering till 332 stycken vid 1988 års allmänna fastighetstaxering av hyreshus. Regeringens strävan är nu att befintliga fastighetstaxeringsnämnders kapacitet skall vara tillräckligt för att genomföra 1990 års allmänna fastighetstaxering av småhus. Detta skall ske genom ADB-stöd samt ett dominerande inslag av tjänstemannagranskning vid taxeringen.

Regeringen föreslår nu en ytterligare rationalisering av fastighetstaxeringsarbetet. Centern ser en fara i en fortsatt reducering av förtroendemännainflytandet i taxeringsverksamheten. I fastighetstaxering har lokalkännedom en stor och positiv betydelse. Det gäller såväl fastighetens faktiska värdeläge, som dess underhållsstatus. Detta kan ofta inte korrekt bedömas utifrån enbart deklarationen. Med hjälp av förtroendemännens nära kännedom om för fastighetstaxeringen relevanta sakförhållanden ökar förutsättningarna för träffsäkra taxeringsbeslut. Därför är en bred förtroendemannamedverkan av stor betydelse.

Beträffande taxeringsperioder föreslås i propositionen vissa smärre förändringar i anslutning till fastighetstaxering. Centern har inget att invända mot regeringens förslag i denna del.

Vad gäller beslutsordningen i fastighetstaxeringsnämnderna föreslås i propositionen att behörigheten för ordförande i fastighetstaxeringsnämnd att fatta ensambeslut utvidgas. Beslut av ordförande ensam skall kunna fattas om beslutet innebär avvikelse från deklaration eller lämnad uppgift om taxeringsvärde med högst 20 000 kronor. Centern kan godta regeringens förslag i denna del.

Den av länsskattemyndighet vid småhustaxeringen förordnade extra nämndsledamoten skall enligt regeringens förslag också ges ökade befogenheter. Sådan ledamot föreslås därvid biträda nämndens ordförande, föredra ärenden i nämnden samt fatta beslut om taxering ensam då avvikelse från deklaration eller uppgift inte föreligger.

Beträffande ensambeslut anser centern det föra för långt att låta av länsskattemyndighet, vid en enstaka taxeringsperiod såsom småhustaxeringen, förordnad ledamot fatta beslut ensam. Även om som propositionen föreslår denna regel skall tillämpas restriktivt, riskerar förtroendemännens insyn och inflytande att påverkas menligt. Centern avslår därför regeringens förslag i denna del.

Enligt centerns uppfattning torde det i framtiden finnas goda förutsättningar att genom ADB-stöd förtroendemännens inflytande kan säkerställas och kombineras med hög effektivitet i taxeringsarbetet. Centern anser att det bör ses över hur i framtiden förtroendemännainflytandet återigen kan stärkas vid fastighetstaxeringen. Detta bör ges regeringen till känna.

För småhus finns en rad åtgärder avseende energihushållning och rumsklimat som ur samhällsekonomisk och folkhälsosynpunkt är mycket angelägna och lönsamma. Exempel på detta är förbättrad isolering, energisnåla värmesystem såsom värmepumpar, balanserad ventilation med värmeåtervinning m.m. Dessa åtgärder har med dagens energipriser och finansieringsmöjligheter tveksam privatekonomisk lönsamhet. Taxeringsvärdena påverkas emellertid i en riktning som innebär höjd fastighetsskatt.

Slopandet av energisparmålen och avskaffandet av allt stöd till energisparåtgärder riskerar skapa uppfattningen att staten inte har något intresse av hushållning med energi. Denna negativa uppfattning kommer kraftigt att förstärkas om de småhusägare som gjort angelägna insatser dessutom straffas med höjd fastighetsskatt.

Därför bör utredas hur extraisolering, värmepumpsanläggning, eldningsanläggning för träbränslen, balanserad ventilation med värmeåtervinning och liknande installationer kan skattemässigt gynnas. Inriktningen skall vara att höjda fastighetstaxeringsvärden på grund av dessa installationer inte skall innebära en motsvarande höjd fastighetsskatt. Detta bör ges regeringen till känna.

Hemställan

Med anledning av det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts beträffande mätregler avseende sluttningsvåningar,
2. att riksdagen avslår regeringens förslag avseende att av länskattemyndighet förordnad ledamot av fastighetstaxeringsnämnd skall ges rätt att fatta taxeringsbeslut,
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts beträffande översyn av förtroendemännens inflytande vid fastighetstaxeringen,
4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts beträffande lindrad fastighetsskatt med avseende på vissa investeringar i energisparåtgärder.

Stockholm den 18 april 1989

Görel Thurdin (c)

Gunnar Björk (c)

Rolf Kenneryd (c)

Håkan Hansson (c)

Ivar Franzén (c)

Gunilla André (c)

Martin Olsson (c)

